

Örök rangadók - Kék az ég és zöld a f?

2013 október 21. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Anglia 1966-ban a július 11-énkezd?d? labdarúgó-világbajnokságra készült, szinte valamennyi polgára kívülr?l fújta a skifflekirály Lonnie Donegannek a vb kabalafigurájáról, World Cup Willie-r?l írt nótáját („? mindenki favoritja a tornán”), ám az FA Kupa dönt?je sem szorult háttérbe.

Azon a napon – május 14-én –, amelyen az Everton–Sheffield Wednesday csúcstalálkozót rendezték a Wembleyben, az Egyesült Királyság toplistáját Manfred Mann Pretty Flamingója vezette a Lovin' Spoonful Daydreamje és a Beach Boys Sloop John B-je el?tt, mégis a londoni meccs volt az igazi sláger. Még John Lennon és Paul McCartney is kinn volt a mérk?zésen, drukkolni az Evertonnak az els? FA Kupa-diadalának hetvenedik évfordulóját ünnepl? Sheffielddel szemben. (Amely onnan kapta a Wednesday nevet, hogy el?dje, a helyi Cricket Club szerdánként tartotta találkozóit, ennek nyomán a futballrészleget is szerdai napon alapították 1867 szeptemberében.)

Úgy festett, hogy a Beatles legendás szerz?párosa sem tudja kiszurkolni a liverpooli sikert. A Sheffield ugyanis tartotta magát ahhoz a szokásához, hogy abban az évadban minden egyes kupameccsén legalább két gólt szerzett. A Readinget 3-2-re, a Newcastle-t, a Huddersfieldet és a Blackburnt egyaránt 2-1-re, a Chelsea-t 2-0-ra gy?zte le. Az el?bbi négyet idegenben, az utóbbit semleges terepen, Birminghamben (Villa Park, 61 321 néz?), azaz úgy jutott el a Wembleyig, hogy egyetlen mérk?zést sem játszott hazai pályán! Aztán a londoni „szentélyben" 2-0-ás el?nyt szerzett. (Lennon, McCartney: Help!)

A találkozó kezdetén a tíz évvel kés?bb a Manchester Unitedet 1-0-ra felülmúló Southamptonnal kupagy?ztes skót Jim McCalliog avatta fel Gordon West kapust, majd a szünet utáni szakasz els? negyedórájában az a David Ford növelte az el?nyt, aki „?ssheffieldi" volt: a dél-york shire-i városban született két hónappal a második világháború vége el?tt. A Wednes day hívei már azt gondolták: a szombat is „szerda"… Ám hirtelen „megérkezett" Mike Trebilcock. A csatárt a Plymouth-tól igazolta az Everton 1965 decemberében – 23 ezer fontért –, ám az új szerzemény annyit volt sérült, hogy hároméves liverpooli pályafutása során mind össze tizenegy bajnoki mérk?zést játszott. Azonban 1966 májusában kivételesen egészségesnek mutatkozott, és Harry Catterick edz? beállította a csapatba.

Bölcsen tette. A felépült angol beteg öt perc alatt duplázott, vagyis egyenlített, s a félfontos belép? mindjárt minden

pénzt megért az Everton táborához tartozók számára. (Egy évvel korábban, az 1-0-ás szigetországi sikerrel zárult Anglia–Magyarország barátságos válogatott találkozón 15 shilling, azaz 0,75 font volt az átlagos jegyár a Wembley stadionban.) Eddie Cavanagh, a liverpooli drukkerek egyike olyannyira megrészegült a váratlan 2-2-t?l, hogy örömében beszaladt a pályára, és addig rohangált az aréna nevezetes pázsitján, amíg a rend?rök el nem kapták.

Az elfogás nem ment egyszer?en: a mámoros szurkoló a f?re dobta a zakóját, hogy minél gyorsabban menekülhessen a karhatalom tagjai el?l, és ingben, pantallóban, nadrágtartóban gyorsabban futott, mint a nagy melegben is el?írásosan beöltöz? egyenruhások. Az üldöz?k egyike az Everton tizenhatosa el?tt érte utol és terítette le – a Wednesday hívei, ha tizenegyest nem is, szabadrúgást követeltek… –, s nem tudni, miután kivezették a gyepr?l, látta-e csapata harmadik, gy?ztes gólját.

Mert a híres közjáték után – amelyet a The Observer cím? brit lap 2004-ben minden id?k harminc legbotrányosabb sportjelenete közé sorolt – az Everton fordított. Gerry Young a félvonalnál luftot rúgott, Derek Temple pedig a sheffieldi hálóig menetelt (3-2).

A liverpooli születés?, az Evertonban 234 bajnoki mérk?zésen szerepl? balszéls?nek ez volt labdarúgó-karrierje legszebb pillanata, jóllehet egy esztend?vel korábban gy?ztes meccsen debütált a válogatottban az NSZK–Anglia találkozón (0-1). Ám a nemzeti együttesben akkor játszott el?ször és utoljára, ráadásul Nürnbergben nem szerzett gólt… A kupadönt?t viszont eldöntötte, mégsem az övé volt a f?szerep, hanem az egyszer?en tarthatatlan Cavanagh-é. Róla még évtizedekkel a felbukkanása után is sorra születnek az újságcikkek; noha már nem él, az emléke máig eleven Angliában.

Andrea lányának férje például most is így mutatja be hitvesét: „A feleségem, Eddie Cavanagh gyermeke.” A papa azonban már nem csupán a Buster Keaton-i jelenetr?l híres. Köztudottá vált, hogy nem evett ketchupot, s?t a famíliáját is eltiltotta annak fogyasztásától, mert a paradicsompüré piros, mint az FC Liverpool klubszíne… Az örök riválisstadionjában soha nem járt – minden évadban egyetlen Everton-meccset mulasztott: azt a városi rangadót, amelyet az Anfield Roadon rendeztek –, és lakása összes falát kékre festette. (Ebben a tekintetben a konyha, a fürd?szoba és a mellékhelyiség sem különbözött a szobáktól.) A családi kandalló fölött a futásáról készült négy felnagyított fotó virított, és örök dilemma marad, hogy az Evertonnak amásodik világháborút követ? els? FA Kupa-diadalára vagy a saját „h?stettére” volt-e büszkébb. Az viszont biztos, hogy nem sokkal a halála el?tt két barátja arra kérte: utazzon el velük Londonba, és szaladjon újra a Wembley gyepén. Bár már egészségügyi problémákkal küzdött, kijárták, hogy engedjék be még egyszer a futball angol „templomába”, s ismét boldogan rohant végig a ’66-os úton.

Szívesen újraélte volna a csapat liverpooli fogadtatását is. A Mersey-parti településen tízezrek köszöntötték a gy?zteseket, akik már nyitott buszban hajtottak végig a Lime Streeten; az Evertonnak az FA Kupát azt megel?z?en utoljára elhódító együttesemég lovas kocsin parádézott a városban. Bizony sokat – kilencszázharminchárom tól harminchárom évet – kellett várni az újabb ünnepségre… Kölyökként Cavanagh maga is arról álmodott, hogy a klub dics?séges játékosainak egyike lesz, de csak a korosztályos csapatokban szerepelt, a feln?tt gárda közelébe sem jutott. Mármint addig nem, míg középkorú civilként fel nem t?nt a pályán…

Az angol sajtó a „sas” Eddie-hez hasonló médiasztárt nevezte az els? futballhuligánnak. Paradox módon a Liverpool külvárosából, Huytonból származó férfi – akarva-akaratlanul – elhomályosította az Everton diadalát. Pedig a csapat –melynek balhátvédje, Ray Wilson a vbtrófea elnyerésében is szerepet játszott azon a nyáron – egyetlen kapott gól nélkül jutott a dönt?be, noha a Wembleyért hét meccset kellett játszania. A Manchester Cityvel vívott negyeddönt?ben ugyanis kétszer 0-0-t ért el, majd harmadszorra 2-0-ra gy?zött. Korábban egyaránt 3-0-ra verte a Sunderlandet, a Bredfordot és a Coventryt, aztán a legjobb négy között, Boltonban (60 000 néz? el?tt) 1-0-ra nyert a két évvel kés?bb a BEK-történet els? angol gy?ztesévé el?lép?, Bobby Charlton és Denis Law vezérelte Manchester United ellen. Amúgy a brit televízió 1968-ban közvetítette el?ször színesben az FA Kupa dönt?jét. Mr. Cavanagh azonban a Sheffield Wednesday felülmúlásakor rögzített tévéfelvételeket sem fekete-fehérben: csakis kékben látta…

EVERTON–SHEFFIELD WEDNESDAY 3-2 (0-1) FA Kupa-dönt?, 1966. május 14., London, 100 000 néz?. Jv.: Taylor.

Everton: West – Wright, Labone, Wilson – Gabriel, Harris – Scott, Trebilcock, Alex Young, Harvey, Temple.

Sheffield: Springett – Smith, Ellis,Megson – Eustace, Gerry Young – Pugh, Fantham, McCalliog, Ford, Quinn.

Gól: McCalliog (4.), Ford (57.), Trebilcock (59. és 64.), Temple (74.).

www.nol.hu - Hegyi Iván
Infó: A cikk eredeti változata a 2013.05.11-i Népszabadságban olvasható.

Ajánló